Silkeborg Kommune · Søvej 1 · 8600 Silkeborg

Virklund Vandværk A.m.b.a.
Rosenborgtoften 8
8600 Silkeborg

9. oktober 2026
Sagsnr.: 26/22706

Afgørelse om ikke-miljøvurderingspligt for etablering af ny boring og indvinding af grundvand for Virklund Vandværk A.m.b.a.

Silkeborg Kommune har den 10. september 2026 afsluttet screeningen af ansøgning om etablering af en ny vandværksboring og midlertidig indvinding herfra på 150.000 m^3 per år. Boringen skal placeres på matrikel nr. 2b, Virklund By, Them i Vesterskoven ved Virklund.

Afgørelse

Silkeborg Kommune har på baggrund af en miljøvurderingsscreening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke skal miljøkonsekvensvurderes. Afgørelsen er truffet efter § 21 og bilag 2, pkt. 2diii og 10m i Miljøvurderingsloven[1].

Afgørelsen om, at projektet ikke skal miljøkonsekvensvurderes, begrundes med, at projektet efter en vurdering af kriterierne i lovens bilag 6 ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, herunder medføre forurening, støjgener, eller påvirke landskabelige, kulturhistoriske og naturmæssige værdier.

Screeningsafgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Projektet vil efterfølgende kræve tilladelse efter Vandforsyningslovens[2] §§ 20 og 21 for, at det kan gennemføres.

Beskrivelse af projektet

Der søges om tilladelse til etablering af en ny indvindingsboring på matrikel nr. 2b, Virklund By, Them. Fra boringen er der ligeledes søgt om en midlertidig indvindingstilladelse på 150.000 m^3 per år til ren- og prøvepumpning. Såfremt ydeevnen og vandkvaliteten er god ønsker Virklund Vandværk A.m.b.a. at søge om endelig tilladelse til at indvinde 150.000 m^3 per år fra boringen til drikkevand.

[1] LBK nr. 1608 af 9. december 2024 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)
[2] LBK nr. 1149 af 28. oktober 2024 om vandforsyning m.v.

Charlotte Hvid Gregersen
Telefon: 89 70 12 79
CharlotteHvid.Gregersen@silkeborg.dk

Teknik og Miljø
Søvej 3, 8600 Silkeborg

Søvej 1 · 8600 Silkeborg
Tlf.: 89 70 10 00
www.silkeborg.dk

Figur 1 - Oversigtskort, som viser boringsplaceringen på matrikel nr. 2b, Virklund By, Them

Miljøvurderingsscreening

Projektet er screenet for at afgøre om projektet kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Grundvand og vandforsyning

Virklund Vandværk A.m.b.a. har søgt om tilladelse til etablering af en ny boring i Vesterskoven på matr. nr. 2b, Virklund By, Them. Boringen forventes at blive boret omkring 115 m.u.t. og filtersat omkring 75-115 m.u.t., hvis de geologiske lag tillader det. Det forventes at være grundvandsmagasinet MS8, Billund Sand, som der skal indvindes fra. Vandspejlet forventes at være ca. 42 m.u.t. i kote 22 DVR90.

Boringen skal placeres udenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), udenfor nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), udenfor indvindingsopland til alment vandværk og udenfor 300 meter hygiejnisk zone omkring en almen vandforsyning.

Nærliggende indvindingsanlæg

<u>Alment vandværk</u>

Nærmeste almene vandværk er Virklund Vandværk A.m.b.a., Rosenborgtoften, som er beliggende ca. 1,3 km sydøst for den ansøgte boringsplacering. Rosenborgtoften består af 3 vandværksboringer, DGU nr. 87.285, 87.844 og 87.1008.

Boring, DGU nr. 87.285, indvinder fra grundvandsmagasin, MS7 (Billund Sand). Nærværende tilladelse forventes at føre til en sænkning af vandspejlet i MS7 på ca. 1,1 cm. Da der er ca. 14 meter fra vandspejlet til borings filtersætning, vurderes en vandspejlssænkning på 1,1 cm ikke at være væsentlig.

Boring, DGU nr. 87.844 og 87.1008, indvinder fra grundvandsmagasin, MS8 (Billund Sand). Nærværende tilladelse forventes at føre til en sænkning af vandspejlet i MS8 på ca. 1,1 cm. Da der er hhv. ca. 34 og 30 meter fra vandspejlet til boringernes filtersætninger, vurderes en vandspejlssænkning på 1,1 cm ikke at være væsentlig.

Silkeborg Kommune vurderer, at nærværende tilladelse ikke påvirker boringer tilhørende Virklund Vandværk, Rosenborgtoften.

Øvrige anlæg
Der er ingen øvrige indvindingsanlæg, som bliver påvirket af nærværende tilladelse.

Magasinets bæredygtighed
Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 er den ansøgte boringsplacering beliggende indenfor de terrænnære grundvandsforekomster nr. DK105_dkmj_1017_ps, DK105_dkmj_1080_ks og DK105_dkmj_766_ps.

Alle grundvandsforekomsterne er målsat til god kvantitativ og god kemisk tilstand. Alle grundvandsforekomsterne har god kvantitativ og god kemisk tilstand. Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil forringe tilstanden af grundvandsforekomsterne.

Ifølge Vandområdeplan 2021-2027 er den ansøgte boringsplacering beliggende indenfor den regionale grundvandsforekomst nr. DK105_dkmj_1035_ps.

Grundvandsforekomsten er målsat til god kvantitativ og god kemisk tilstand. Grundvandsforekomsten har god kvantitativ tilstand og ringe kemisk tilstand. Den ringe kemiske tilstand skyldes chlorerede opløsningsmidler. Den regionale grundvandsforekomst er meget stor i udbredelse. Boringen i nærværende tilladelse vil få udlagt en 25 meters beskyttelseszone omkring sig, som skal friholdes for nitrat og pesticider. Ifølge påvirkningsberegninger forventes en sænkning af vandspejlet i umiddelbar nærhed af boringen på op til 26 cm som følge af vandindvinding på 150.000 m^3 pr. år. En sænkning i vandspejlet vurderes ikke at øge mængden af chlorerede opløsningsmængder i grundvandsmagasinet, da disse ikke påvirkes af vandspejlsændringer. Det vurderes i stedet at være arealanvendelsen i sig selv, som er årsag til påvirkningen af chlorerede opløsningsmidler i den regionale grundvandsforekomst. Det vurderes på den baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil forringe grundvandsforekomstens tilstand eller forhindre målopfyldelse.

Vurdering i forhold til natur og vandløb
Natur- og vandløbspåvirkninger er vurderet ift. det fremsendte ansøgningsmateriale samt en konsekvensberegning i screeningsværktøjet, BEST.

Konsekvensberegningerne i screeningsværktøjet, BEST forholder sig til, hvordan nærværende indvinding påvirker omkringliggende beskyttet natur (§ 3 og Natura 2000) og beskyttede og målsatte vandløb. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af nærværende indvinding og alle øvrige vandindvindinger, der påvirker disse naturområder og vandløb. For at validere resultaterne fra BEST er der foretaget en vurdering i forhold til geologien og magasinsammenhænge ud fra Silkeborg Kommunes hydrostratigrafiske model, Jupiter-databasen, potentialekort over forskellige magasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST-screeningen er indstillet til kun at medtage de boringer, hvis påvirkning udgør mere end 1 % af den samlede påvirkning. Desuden medtages kun våde naturtyper, hvor akkumuleret sænkning er større end 0,05 meter eller, hvor akkumuleret sænkning fra stamelementer er større end 0,05 meter.

Natur

§ 3 beskyttede naturområder

Påvirkningsberegninger viser, at der ikke er nogen væsentlig påvirkning af § 3 beskyttede naturområder. Derfor vurderes det, at nærværende tilladelse ikke væsentligt påvirker nogen § 3 beskyttede naturområder.

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område, N57 Silkeborgskovene, ligger ca. 230 meter nord for ansøgte boringsplacering. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området er oplistet i nedenstående tabel.

Tabel 2 - Udpegningsgrundlag

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1096	Bæklampret	
1166	Stor Vandsalamander	
1318	Damflagermus	
1355	Odder	
3110	Lobeliesø	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	X
3270	Å-mudderbanke	X
4030	Tør hede	
6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
7110	Højmose*	
7140	Hængesæk	
7220	Kildevæld*	

7230	Rigkær	
9120	Bøg på mor med kristtorn	
9130	Bøg på muld	
9160	Ege-blandskov	
9190	Stilkege-krat	
91D0	Skovbevokset tørvemose*	
91E0	Elle- og askeskov*	

Påvirkningsberegninger viser, at der ikke er nogen væsentlig påvirkning af naturområderne i Natura 2000-området. Derfor vurderes området samt arterne i området ikke at påvirkes væsentligt af nærværende indvindingstilladelse.

Bilag IV-arter
Da der ikke er nogen beskyttede naturområder, som bliver væsentligt påvirket som følge af nærværende tilladelse, vurderes der ikke at være nogle Bilag IV-arter, som bliver væsentligt påvirket. Ej heller eventuelle levesteder eller yngle- og rasteområder.

Rødlistede arter
Da der ikke er nogen beskyttede naturområder, som bliver væsentligt påvirket som følge af nærværende tilladelse, vurderes der ikke at være nogle rødlistede arter, som bliver væsentligt påvirket.

Vandløb
Den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 indeholder modsat tidligere gældende vandplan ikke vejledende værdier for MMVF eller andre vandføringsparametre for påvirkningen på vandløb. Derimod er der krav om, at en indvinding, ikke i sig selv eller akkumuleret (i sammenhæng med andre påvirkninger) medfører forringelser for eller manglende opfyldelse af mål for kemisk eller økologisk tilstand bestemt ved vandløbs smådyr (DVFI), fisk og planter.

Der forelægger på nuværende tidspunkt ikke en god sammenhæng mellem vandføringsparametre og de økologiske parametre på et detaljeringsniveau, der er anvendeligt i sagsbehandlingen. Det er Silkeborg Kommunes vurdering, at påvirkningen af MMVF er en rimelig vejledende indikator for påvirkning af den økologiske tilstand i mindre vandløb som følge af vandindvinding. Derfor bliver der for nuværende taget udgangspunkt i de vejledende kriterier for påvirkningen af medianminimumsvandføringen fra Vandplan 1 ved vurdering af en given indvindings påvirkning af vandløb samt vandløbets økologiske tilstand.

Påvirkningsberegninger viser, at der ikke er nogen vandløbsoplande, som får en kritisk påvirket vandføring som følge af projektet, hverken i sig selv eller akkumuleret. Silkeborg Kommune vurderer derfor, at nærværende tilladelse ikke påvirker nogen ikke målsatte vandløb væsentligt eller forringer tilstanden af målsatte vandløb eller forhindrer målopfyldelse heraf.

Partshøring
Udkast til afgørelsen har været i høring til den 6. oktober 2026.
Der er ikke kommet bemærkninger til afgørelsen.

Offentliggørelse
Tilladelsen offentliggøres på Silkeborg Kommunes hjemmeside den 9. oktober 2026.

Klagevejledning
Du kan klage over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter at afgørelsen er meddelt dvs. **den 6. november 2026.**

Du klager via Klageportalen, som du finder via et link på denne hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på hjemmesiden, som du plejer med MitID, og skriver derefter "Miljø- og Fødevareklagenævnet" i søgefeltet. Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevilliget "fritagelse for brug af Klageportalen". Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Se betingelserne for at blive fritaget på klagenævnets hjemmeside: www.naevneneshus.dk. Fremsend anmodningen til Silkeborg Kommune, der sender anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt din anmodning kan imødekommes.
Afgørelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb. I tilfælde af klage må afgørelsen ikke udnyttes, før sagen er afgjort af Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre nævnet bestemmer andet.

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Til orientering skal det oplyses, at uanset om der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter den meddelte afgørelse, indtil domstolene måtte bestemme noget andet.

Venlig hilsen

Charlotte Hvid Gregersen
Geolog

Charlotte Drammelsbæk Rohde
Miljøingeniør

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Virklund Vandværk A.m.b.a., mail@virklundvand.dk
- Driftsleder for Vand-Værket ApS, René Birk, rene@vand-vaerket.dk
- Rådgiver, Mette Ryom Nielsen, Rambøll, mrn@ramboll.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnsilkeborg-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforening, oestjylland@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk